

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΝΙΑ. ΠΟΣΤΜΑΝ « Η Τηλεόραση και ο ρόλος της »

Η δημοκρατία γίνεται επικίνδυνη όταν κάποιες από τις αξίες που την αποτελούν ξεφεύγουν από το μέτρο. Η ελευθερία, για παράδειγμα, η οποία είναι ο ακρογωνιαίος λίθος της δημοκρατίας, μερικές φορές όταν χάνει το μέτρο, γίνεται πολύ επικίνδυνη και μαζί μ' αυτήν και η δημοκρατία. Δεν πρέπει όμως να τρομάζουμε με όλα αυτά τα φαινόμενα ούτε να ακυρώνουμε τη δημοκρατία, επειδή ενίοτε γίνεται κακή χρήση του όρου... Και έχω να προσθέσω και κάτι ακόμα... Τίποτε δεν είναι ακίνδυνο σ' αυτή τη ζωή. Η ίδια η ζωή είναι επικίνδυνη. Η επικινδυνότητα που κρύβεται στην ίδια τη ζωή δεν ακυρώνει τη σημασία και την αξία της. Ένα είναι γεγονός σε σχέση με τη δημοκρατία: χάρη στη δημοκρατία ο κόσμος έγινε και συνεχίζει να γίνεται όλο και καλύτερος. Ο Πλάτων, ας πούμε, δεν ήταν από τους πιο θερμούς υποστηρικτές της δημοκρατίας. Πίστευε περισσότερο στην ιδέα του φιλοσόφου – βασιλιά. Παρόλα αυτά η συγκεκριμένη ιδέα, η οποία ξεκίνησε από την Ελλάδα, κατάφερε να κατακτήσει όλο τον κόσμο και σήμερα, 2500 χρόνια μετά, συνεχίζει ακόμα να μας δείχνει τον δρόμο – και αυτό είναι κάτι που δεν πρόκειται να αλλάξει ποτέ.

Επομένως, νομίζω ότι δεν πρέπει να ανησυχούμε για τη δημοκρατία και για την επικίνδυνη πλευρά που αυτή κρύβει. Πρέπει να μην εφησυχάζουμε... Αυτό είναι άλλο. Πάντοτε θα υπάρχουν τρόποι να υποτιμήσει κανείς την ελευθερία. Νομίζω ότι πρέπει να ήταν ο Τόμας Τζέφερσον που είπε: «Το τίμημα της ελευθερίας είναι η συνεχής επαγρύπνηση». Οι άνθρωποι πρέπει να είναι πάντοτε σε επιφυλακή, πρέπει να έχουν επίγνωση ότι ανά πάσα στιγμή μπορεί να χάσουν την ελευθερία τους. Ακόμη και η Ελλάδα, δεν πάει πολύς καιρός που έζησε μια δικτατορία. Σήμερα, εξάλλω, υπάρχουν άνθρωποι οι οποίοι υποστηρίζουν ότι έχει γεννηθεί μια νέα μορφή δικτατορίας, αυτή που έχουν επιβάλει τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Είναι αλήθεια ότι τα μέσα ενημέρωσης έχουν πια τη δύναμη να μας υποδεικνύουν σε τι να πιστεύουμε. Αυτό είναι ένα πρόβλημα. Στην εποχή της δικτατορίας των μέσων, η επαγρύπνηση είναι ακόμα πιο αναγκαία. Η τηλεόραση έχει αποκτήσει τεράστια δύναμη και μπορεί να λέει στους ανθρώπους τι πρέπει να πιστεύουν και τι όχι. Η κοινωνία όμως που ζούμε επιτρέπει ταυτοχρόνως σε ανθρώπους σαν και μένα να ασκούν κριτική στα media, να ανησυχούν για όλα αυτά και να προειδοποιούν τους ανθρώπους για τους κινδύνους που ελλοχεύουν. Η δικτατορία κινδυνεύει από τους διανοούμενους γι' αυτό και σοφά σκεφτόμενη προσπαθεί να τους περιθωριοποιήσει ή να τους γελοιοποιήσει. Σήμερα η δικτατορία των μέσων ενημέρωσης προσπαθεί να γελοιοποιήσει τη σκέψη. Παρακολουθήστε μια πολιτική ή άλλη συζήτηση στην τηλεόραση. Ο παρουσιαστής επιδιώκει τη σύρραξη μεταξύ των συνομιλητών αλλά αμέσως αντιδρά στην οργανωμένη σκέψη, όταν αυτή πάει να διατυπωθεί. Δεν επιτρέπει σε κανέναν να μιλήσει πάνω από τριάντα δευτερόλεπτα ...για να μην κάνει κοιλία το πρόγραμμα. Μα πώς μπορεί να διατυπωθεί μια σοβαρή σκέψη σε τριάντα δευτερόλεπτα; Αδύνατον... Γι' αυτό το μόνο που μας μένει από αυτές τις συζητήσεις είναι η διαμάχη. Τίποτε άλλο το ουσιαστικό. Στην τηλεόραση δεν παράγεται σκέψη. Γι' αυτό και στην τηλεόραση θανατώνεται η ουσία. Τίποτα το ουσιαστικό δεν λέγεται, τίποτα το ουσιαστικό δεν γίνεται στην τηλεόραση. Η τηλεόραση είναι τόσο δημοφιλής γιατί δεν ανησυχεί κανέναν, γιατί βοηθάει διατηρώντας μας απαθείς να σπρώξουμε τον χρόνο.

Η βασική δουλειά της τηλεόρασης είναι να πουλήσει κοινό στους διαφημιστές. Μια στο τόσο βέβαια δείχνει και κάτι το οποίο είναι πραγματικά σημαντικό –μια δολοφονία έναν σεισμό ...Είναι καλή σ' αυτές τις περιπτώσεις αλλά, όπως είπαμε, όλα αυτά δεν είναι πρωταρχικό της μέλημα. Από τη στιγμή που γνωρίζει αυτό ένας τηλεθεατής όπως εγώ, μπορεί να παρακολουθεί έστω και τηλεόραση, ελάτε μάλιστα να την απολαμβάνει κιόλας. Προσωπικά, κι εμένα μου αρέσει να παρακολουθώ τηλεόραση, όμως σπάνια βλέπω ειδήσεις, διότι ακόμη και μέσα από αυτές οι τηλεάνθρωποι προσπαθούν να «πουλήσουν» τηλεθεατές στους διαφημιστές.

ΘΕΜΑΤΑ ΓΛΩΣΣΑΣ:

ΘΕΜΑ 1^ο : Να γράψετε την περίληψη του κειμένου σε 80-90 λέξεις.
(Μονάδες 25)

ΘΕΜΑ 2^ο :Το κείμενο είναι προφορικός λόγος. Ποια σημεία του κειμένου μαρτυρούν την προφορικότητά του; Που υπερτερεί κατά τη γνώμη σας , ο προφορικός έναντι του γραπτού λόγου;
(Μονάδες 10)

ΘΕΜΑ 3^ο : Να χρησιμοποιήσετε τις παρακάτω λέξεις με τη δηλωτική και συνυποδηλωτική σημασία τους σε φράσεις: πολιορκώ, έρεισμα, απρόσιτος, εκτροχιασμός, διάβρωση
(Μονάδες 10)

ΘΕΜΑ 4^ο : Να σχηματίσετε προτάσεις με τις παρακάτω φράσεις :ακρογωνιαίος λίθος, οργανωμένη σκέψη, προνομακή μεταχείριση, παράλληλη επιδίωξη, πολιτικός ηγέτης

ΘΕΜΑ 5^ο :Ως πρόεδρος του πολιτιστικού συλλόγου της περιοχής σας οργανώνετε μια ομιλία με θέμα τις θετικές αλλά και τις αρνητικές επιδράσεις των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Προτείνετε τρόπους για να μπορούν να λειτουργήσουν σωστά.
(450-500 λέξεις)
(μονάδες 50)